

Miten toimia kun haluaa tutkituttaa kaivoveden laadun?

Kaivon vesi on syytä tutkia aina ennen uuden kaivon käyttöönottoa. Jos veden epäillään aiheuttavan terveysoireita tai jos kaivoveden väri, maku tai haju on muuttunut, vettä ei pitäisi käyttää juomiseen tai ruoanlaittoon ennen sen analysointia! Lisäksi vesi on syytä tutkituttaa, kun perheeseen on syntymässä lapsi. Veden laadun selvittäminen on tarpeellista myös kiinteistön osto- ja myyntitilanteessa sekä hankittaessa vedenkäsittelylaitteita.

Kaivoveden laatu tulisi tutkituttaa säännöllisesti vähintään 3 vuoden välein, koska kaikkia veden laatuun vaikuttavia tekijöitä ei huomaa vettä käytettäessä. Vesi voi näyttää kirkkaalta ja maistua hyvältä, vaikka siinä on haitallisia aineita. Säännöllisen tutkimuksen avulla voidaan selvittää, milloin muutos on tapahtunut ja mikä muutoksen on voinut aiheuttaa.

1. Ota yhteys lähimpään laboratorioon tarkkojen ohjeiden ja välineiden saamiseksi, varmistuaksesi näytteiden toimitusaikataulusta sekä analyysin sisällöstä ja hinnasta. Elintarviketurvallisuusviraston ylläpitämään listaan akkreditoituista talousvesiä analysoivista laboratorioista pääset tästä linkistä:
<http://www.evira.fi/portal/fi/tietoa+evirasta/esittely/toiminta/laboratoriotoiminta/eviran+hyvaksymat+laboratoriot/hyvaksytyt+laboratoriot/talousvesi/>.
2. Jos haluat tutkituttaa radonin ja muita radioaktiivisia aineita (koskee yleensä vain porakaivoja), ota yhteys myös Säteilyturvakeskukseen. Lisätietoja saa kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselta.
3. Noudata näytteenotossa saamiasi ohjeita. Kiinnitä erityistä huolellisuutta pullojen, korkkien ja käsiesi puhtauteen. Näyte otetaan tarpeen mukaan joko kylmävesihanasta, suoraan kaivosta tai molemmista, mikä on suositeltavaa, mikäli kaivosta on vesijohto rakennukseen.
4. Toimita näytteet laboratorioon pimeässä ja viileässä kylmälaukussa mielellään vuorokauden sisään näytteenotosta.
5. Laboratorioanalyysin tulosten tulkinnassa ja mahdollisten tarvittavien toimenpiteiden valinnassa auttaa Kaivoveden analyysitulkki:
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=366520&lan=fi&clan=fi>.

Mitä vedestä tutkitaan?

Vedestä tutkitaan eri tilanteissa eri aineita.

Kolmen vuoden välein tehtävässä rutiinitutkimuksessa kannattaa tutkia bakteerien määrä, pH, sähkönjohtavuus, sameus, permanganaattiluku, rauta ja väri.

Kuuden vuoden välein on hyvä tutkia edellisten lisäksi myös tyyppiyhdisteet, alkaliteetti, veden kovuus, happi, väri, rauta, mangaani, kloridi ja fluoridi. Kallioporakaivoista tutkitaan edellisten lisäksi arseeni ja radon, jos on syytä epäillä, että näitä aineita on pohjavedessä.

Kiinteistön osto- tai myyntitilanteessa, vauvan odotusaikana tai harkittaessa vedenkäsittelylaitteen hankkimista kannattaa tutkia kaikki edellä mainitut ominaisuudet. Kaikki muut edellä mainitut ominaisuudet fluoridista ja sähkönjohtavuutta lukuun ottamatta pitäisi tutkia myös silloin, kun vesi on värillistä, pahanmakuista tai –hajuista.

Silloin, jos kylpyhuoneen kalusteisiin tulee ruskeita tai vihreitä raitoja vedestä kannattaa tutkia alkaliteetti, kovuus, pH, kloridi, sulfaatti ja sameus. Lisäksi tutkitaan rauta- tai kuparipitoisuus raitojen värin perusteella. Ruskeat raidat aiheutuvat rautaputkista irtoavasta raudasta ja tällöin kannattaa tutkia veden rautapitoisuus. Vihreä väri puolestaan aiheutuu kupariputkista irtoavasta kuparista.

Bakteerit, tyyppiyhdisteet, rauta, mangaani, sinkki ja kupari kannattaa tutkituttaa silloin, kun kylmä vesi on hyvää, mutta kuumassa vedessä esiintyy ongelmia. Vesinäyte tulee ottaa sekä hanasta että suoraan kaivosta.

Lisätietoja saa kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselta.